

Leena Suominen: **TERVETULOA KOULUUN**

“TERVETULOA KOULUUN”- monistesarja on suunniteltu pieneksi avuksi opettajalle ensimmäisiin koulupäiviin ja viikkoihin. Tehtävien avulla opettaja saa tietoa oppilaiden kouluvalmiudesta. Sitä voi käyttää myös lukuvuoden arviointivaiheissa, kun perustavoitteista otetaan selvää. Erityisopettajat saanevat siitä myös apua arkeen... Muutamat tehtävät voi teettää koko luokalle samanaikaisesti, mutta osa tehtävistä antaa yksilösuorituksina tietysti luotettavamman lopputuloksen.

Vihkonen sisältää:

- * väreystehtäviä
- * kuullun ymmärtämistä
- * kirjainten tunnistamista
- * pieniä sanatehtäviä = osatkohan jo lukea?
- * matemaattisia käsitteitä = enemmän, vähemmän, yhtä monta, lukumääriä, numeroita, päättelytehtäviä, pikku laskuja...
- * lisäksi muutamia keskeisiä lukemaanoppimiseen liittyviä tehtäviä = kokoa sana, tavuta/ taputa, miten sana alkaa, löydätkö riimin, muistatko lauseen ja kerro sarjakuva.

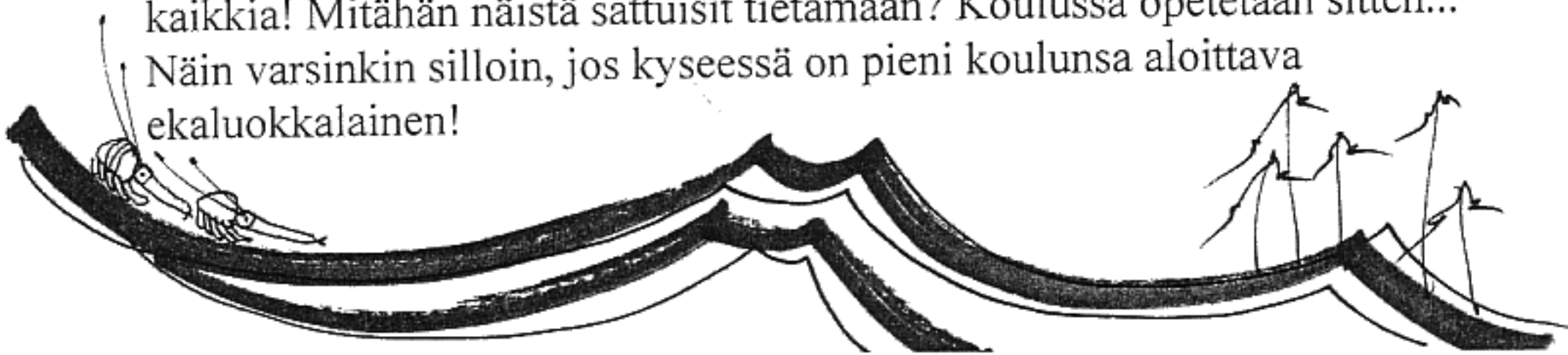
HUOM!

Vihkoa saa monistaa!

Sivunumeroita ei ole, koska opettaja voi ottaa tehtäviä sieltä täältä ja muokata monisteita oman maun mukaan!

Pisteytyksiä ei ole joka sivulle. Esim. ensimmäisen ja toisen sivun väritys- ja kuullunymmärtämisasiat kukin pisteyttäkään omalla tavallaan tai voi merkitä sanallisesti oppilaan taidot tällä alueella! Viimeiselle sivulle en myöskään ole antanut sanojen lukumäärää ja pisteitä. Joku lapsi “hoksaa” heti, missä mennään, joku toinen vaatii muutaman harjoituksen ja joku ei ymmärrä koko hommaa alkuunkaan...

Erittäin **TÄRKEÄ** juttu: Nämä tehtävät **EIVÄT SAA AHDISTAA LASTA!** Sanon aina tehtävien alussa: “Sinun ei tarvitse osata näitä kaikkia! Mitähän näistä sattuisit tietämään? Koulussa opetetaan sitten...” Näin varsinkin silloin, jos kyseessä on pieni koulunsa aloittava ekaluokkalainen!

INSTRUKTIOTKANSILEHTI; VÄRITYS

Aapiskukon kaveri "KUKKO KAPELLIMESTARI" kiekuu meille iloisesti : TERVETULOA KOULUUN!

Sanokaa kaikki kukon mukana: Tervetuloa kouluun!

Kukko pyytää: Kirjoita nimesi siististi laatikkoon!

Mitä tavaroita kukko on tuonut mukaansa?

Väritä ne huolellisesti! Älä mene reunojen yli! Ole oikein tarkka!

Älä kiirehdi!

Kukon orkesteri soittaa meille musiikkia samalla. Kukko johtaa orkesteria.

(Pane soimaan rauhallisen iloinen, klassinen musiikki; ei vokaalimusiikkia.)

Saat värittää nyt Kukko Kapellimestarin niin kauniiksi kuin ikinä osaat!

(Älä ohjaile enempää, silloin näet, miten kukin tekee työnsä. Tämän sivun teen usein koko luokalle yhtä aikaa.)

KARHUSIVU; KUULLUN YMMÄRTÄMINEN? VÄRITYS

(Ota kalvo!)

Tällä sivulla näet ison, kiltin Kalle-karhun, jolla on sinulle tärkeää asiaa.

Mikä Kalle-karhulla on kädessä?

Mikä karhulla on kaulassa?

Kallen jalassa on sukka. Sukassa on nimi! Osaisitko lukea sen?

Kirjoita nimi tähän karhun kaulassa olevaan lappuun! Jos se on vaikeaa, piirrä siihen kukka. Kalle-karhu on iloinen kukasta!

Kalle-karhulla on pörröhäntäinen ystävä. Kuka hän on?

Eräänä päivänä kaverukset karhu ja orava menivät kotimetsän laitaan ja näkivät siellä erään talon pihalla kolme poikaa. He olivat (Näytä!) Ville,

Sakke ja Pekka. Sanotaan yhdessä!....Ville,Sakke, Pekka.....

Villellä oli pallo, Sakella auto ja Pekalla rullalauta. (Näytä tavarat!)

Musta kotikissa katseli poikien leikkiä.

Nyt orava pyytää sinulta jotakin. Kuuntele oikein tarkasti!

Ota värit! Väritä Villelle vihreät housut, Sakelle siniset housut ja Pekalle punaiset housut. (Älä näytä!!! Toista ohje vain kerran.)

Muistatko, Villellä oli pallo. Vedä nyt viiva Villen kädestä palloon! Anna nyt Sakelle oma leikkitavara ja Pekalle oma leikkitavara. Vedä viiva!

Opettaja voi halutessaan kertoilla lisää ja keksiä useampiakin väritysohjeita. Esim. nallen vaatteet on helppo tehdä luovasti. Matkiiko kaveria vai keksiikö itse? Tämä sivu on lapsista hauska. Se kyllä paljastaa käden taidot!

KIRJAINSIIVUT, ISOT ja pienet; mieluummin yksilötehtävä...

(Varaa oppilaalle peittopaperi!)

Tunnetkohan kirjaimia! Nyt saat sanoa ne kirjaimet, jotka tunnet! Näytän sinulle rivin kerrallaan. Peittopaperi pannaan näin! Saat aloittaa!

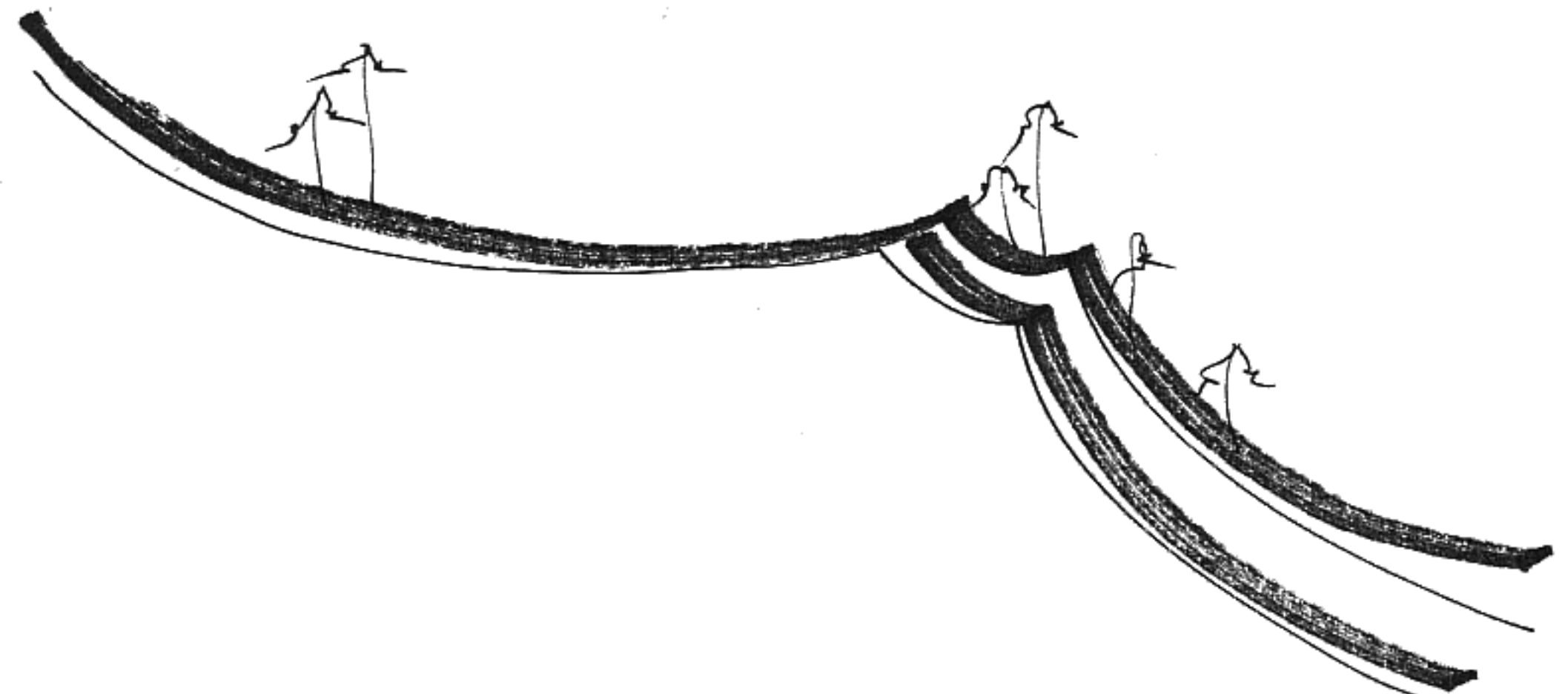
(Lasken samalla tunnistettujen kirjainten määrän.)

Hyvä, osait jo näin monta! Kaikkia sinun ei tarvitsekaan vielä osata!

Kyllä minä opetan! Opit varmasti!

TOINEN TAPA:

Joskus olen tehnyt tehtävän myös näin: Tunnetkohan jo kirjaimia? Nyt saat sanoa niitä minulle. Mikä tämä on? JNE. Näytä kirjaimet jossain sikinsokinjärjestyksessä, kuitenkin niin, että itse pysyt mukana! Käytän tätä tapaa toisella sivulla, ettei tule liian yksitoikkoiseksi...

SANASIVU 1. LUE SANOJA!

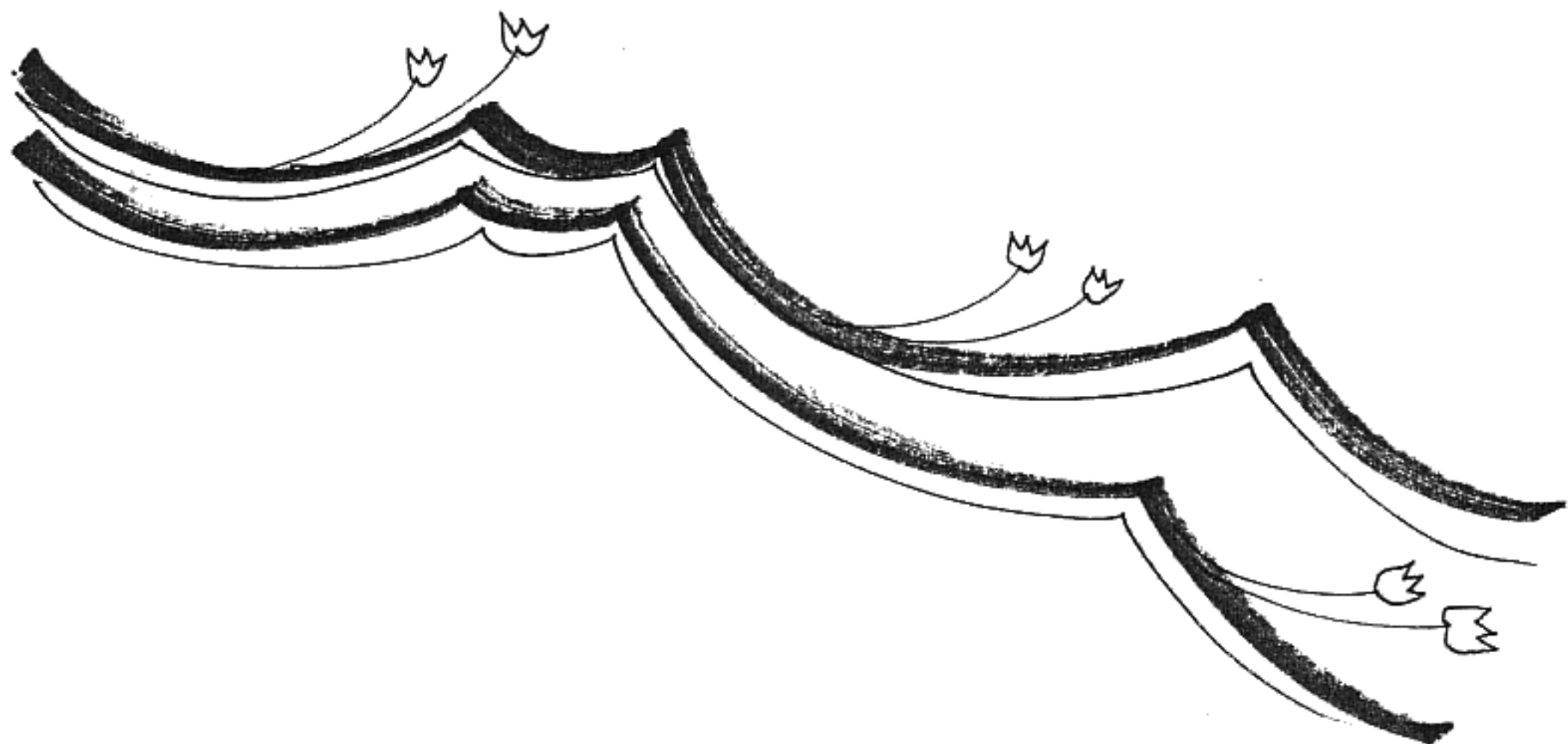
Kalle-karhulla on veli nimeltään.....? Kille.
 Hän kysyy sinulta:” Osaatkohan lukeakin?”
 Jos osaat vaikka vähänkin, se on mukavaa! Käytä peittopaperia!
 Mitä sanoja osaisit lukea tältä riviltä? JNE:

Ellei oppilas osaa lukea, hypätään tietysti sanasivujen ohi ja kerrotaan vaikka näin:”Palataan näille sivuille sitten vähän ajan päästä, kun olet oppinut lukemaan!”

SANASIVU 2. YMPYRÖI OIKEA SANA!

Tällä sivulla on kuvia ja sanoja. Mitä kuvia näet?
 Ota peittopaperi! Siirrä se puun alapuolelle!
 Näet monta sanaa. Mikä sanoista on PUU?
 Piirrä sen ympärille viiva eli ympyröi se!
 (Jatkuu ...)

Monelle koulutulokkaalle tehtävä tietysti on liian vaikea. Silloin voi ainakin ”lukea” kuvat. Opettaja voi halutessaan myös kertoa, miltä kuvaa tarkoittava sana näyttää.
 ”Voit myöhemmin värittää kuvia!”

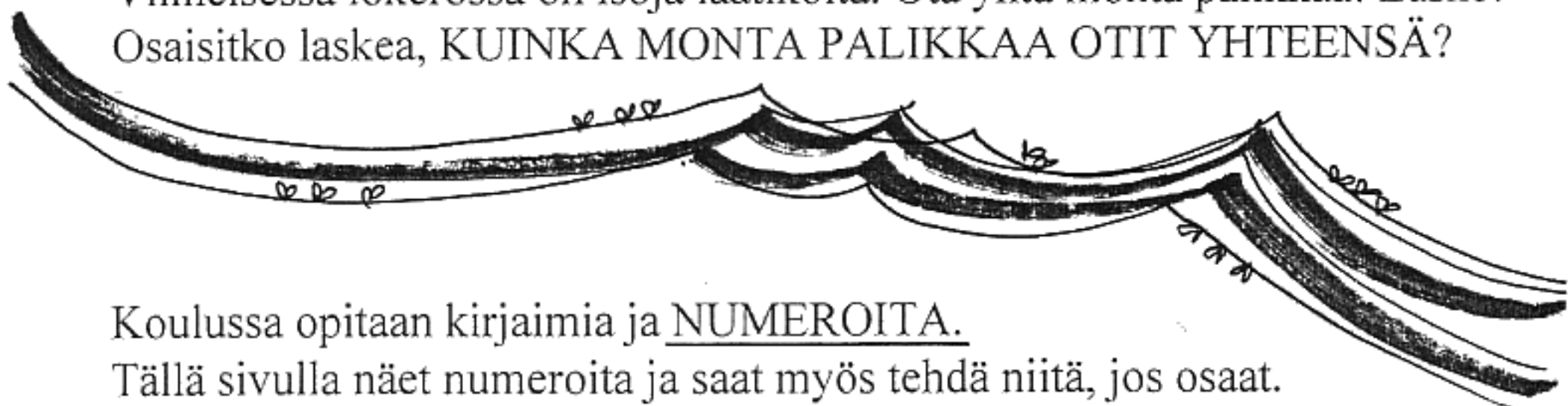
ENEMMÄN-VÄHEMMÄN-YHTÄ MONTA

Tämä on tosi hauska sivu! Nyt vähän lasketaan. Tarvitset tällä sivulla rastimerkkiä. Se on tällainen ! (Näytä! Harjoitelkaa sitä!)

Ota peittopaperi! Pane se talojen alapuolelle!
 Katso taloja ! Kummassa talossa on ENEMMÄN ikkunoita?
 Pane rasti sen talon päälle!
 Siirrä paperi seuraavalle viivalle.
 Katso taas taloja! Missä talossa on VÄHITEN ovia?
 Pane rasti sen talon päälle! Siirrä paperi seuraavalle viivalle!
 Tässä on kaksi koria. Kummassa on VÄHEMMÄN luumuja?
 Pane rasti sen korin päälle! Siirrä paperi!
 Nyt poimitaan marjoja. Missä oksassa on ENITEN marjoja?
 Pane rasti! Siirrä paperi!
 OHO! Näet neljä laatikkoa. Niissä on tikkuja. Missä laatikossa on ENITEN? Saat laskea! Laske ääneen! Merkitse rasti!

Seuraavissa tehtävissä tarvitaan palikoita!

Tässä ruudussa näet lintuja. Montako niitä on?
 Ota nyt tästä YHTÄ MONTA palikkaa kuin on lintuja! Laske ääneen!
 Montako lehteä on tässä laatikossa? Ota yhtä monta palikkaa!
 Tuossa on äidin helminauha. Laske helmet! Ota yhtä monta palikkaa!
 Laske ääneen!
 Viimeisessä lokerossa on isoja laatikoita. Ota yhtä monta palikkaa! Laske!
 Osaisitko laskea, KUINKA MONTA PALIKKAA OTIT YHTEENSÄ?

Koulussa opitaan kirjaimia ja NUMEROITA.

Tällä sivulla näet numeroita ja saat myös tehdä niitä, jos osaat.
 Ota peittopaperi! Pane se niin, että vain ensimmäinen numero näkyy!
 Mikä se on?
 Piirrä sen viereen YHTÄ MONTA VIIVAA! (Saat opastaa!)
 Siirrä peittopaperi! Mikä numero näkyy nyt? Piirrä tähän yhtä monta

viivaa. Siirrä taas peittopaperi!
(Jatkuu... 7,3 ja 8.)

Nyt saat KIRJOITTA A NUMEROITA.

Siirrä peittopaperi matojen alle. Siinä on monta matoa! Kuinka monta?
KIRJOITA se NUMERO tähän ruutuun!

Siirrä peittopaperia!

(Ja samalla tavalla omena, kalat, sienet, pallot ja tikut.)

PÄÄTTELYTEHTÄVÄT, LASKUT

Mutta osaatkohan jo LASKEAKIN!

Tuossa sivun yläreunassa on jotain syötävää! Mitä ne ovat?

Montako niitä on? Jos saat vielä KAKSI LISÄÄ, niin montako porkkanaa sinulla on yhteensä? Siirrä peittopaperi!

Puusta putosi näin monta omenaa. Siis montako? Tuli kova myrsky ja pudotti vielä KOLME LISÄÄ. Montako omenaa on nyt maassa?

Siirrä peittopaperi!

Myyräperheeseen kuului äiti, isä ja kolme lasta. Montako myyrää oli perheessä? Mutta sitten äitimyyrä kertoi iloisen uutisen: "Meille tulee pian YKSI pieni myyrävauva! Montako meitä myyriä sitten on yhteensä?"

Siirrä peittopaperi!

Koiramäen talossa on tietysti monta koira. Tässä näet vain yhden pienen koiranpennun. Pentuja on VIISI lisää, mutta ne ovat piilossa. Kuinka monta pentua on yhteensä?

HIP HURRAA! OIKEITA LASKUJA NÄKYVISSÄ!

Osaatkohan jo laskeakin? Jos osaat, laske! Merkitse vastaus laskun perässä olevaan ruutuun!

Siis hyppää yli, jos tämä tehtävä on vähänkin vieras! "Näitä opetellaan sitten pian matematiikan tunnilla!"

LISÄKSI

* KOKOJA SANA: Nyt sanon sinulle muutamia sanoja vähän hassusti. Panen ne paloiksi. Sinä saat koota sanan. Tämä on kiva leikki. Ensin harjoitellaan vähän. Mikähän sana tämä on; kuuntele tarkkaan: ÄI-TI? Entä tämä: AU-TO?

(Jos jo sujuu, mene eteenpäin, mutta tarvittaessa ota pari lisäsanaa. Ellei suju, siirry seuraavaan osioon. Siinä sama juttu. Ensin harjoitussanoja pari, sitten varsinaiset testisanat tai riimit tai lauseet. Sarjakuvaosiossa ota yksi harjoitussarja, sitten jo testi. Eli älä opeta liikaa; tehtävä ei kerro muuten juuri mitään!)

Tässä on muutamia esimerkkejä seuraavista tehtävistä. Tee omia!

Minkä sanan sanon nyt, katso minua! Kuuntele ja sano sitten koko sana!

SIE-NI

O-ME-NA

MAK-KA-RA

SAM-MAK-KO

KOU-LU-LAI-NEN

Nyt sinä saat panna sanoja poikki! Minä sanon sanan, sinä sanot sen palasina. Jos on helpompaa taputtaa mukana, saat tehdä niin.

Nyt harjoitellaan ensin.

Kuuntele sana ensin, taputa /tavuta se sitten: AASI.

Sitten toinen harjoitus, kuuntele sana ja taputa/ tavuta: OMENA.

Miten TAPUTAT / TAVUTAT

KOULU

REPPU

VIIVOTIN

PULPETTI

NAKKIMAKKARA

Ja sitten korva tarkkana taas!

Kuuntele nyt oikein tarkasti SANOJEN ALKUJA! Minä sanon sanan, sinä sanot, minkä äänen kuulet aivan sanan alussa. Ensin harjoitellaan taas!

Kuuntele, katso minun suuhuni! Mitä kuulet, kun sanon sanan AASI?

Mitä kuulit alussa?

Toinen harjoitus: Katso suutani! Mitä kuulet alussa, kun sanon OMENA!

Nyt jatketaan:

Miten SANA ALKAA?

EEMELI

OKSA

SAKSET

REKKA-AUTO

••NALLE

RUNO on mukava juttu. Joskus siinä on melkein samoja sanoja, niin kuin NALLE -KALLE. Sano mukana: NALLE-KALLE. Tai :Oli kerran HEIKKI, joka puistossa LEIKKI. Sano sama minun mukaanani:Oli kerran HEIKKI, joka puistossa LEIKKI.

Nyt saat sanoa kaverisanan pieneen runoon. Kokeillaan:

Pihalla kasvaa PUU, taivaalla paistaa -----.(KUU)

Minulla on päässä TUKKA, sinulla on jalassa-----.(SUKKA)

Meidän ovessa on LUKKO, ja pihalla kiekuu-----.(KUKKO)

Naulassa roikkuu TAKKI, panepas päähäsi-----.(LAKKI)

Metsässä kasvaa SIENI, mutta aivan liian -----.(PIENI)

MUISTATKOS, MITÄ MINÄ SANON? Katsotaan!

Toista perässä:

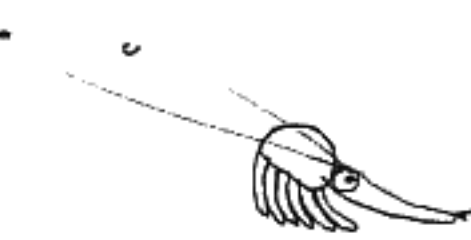
Koira haukkuu eteisessä.

Kissalla on saanut hiiren kiinni.

Välitunnilla on mukava leikkiä.

Äiti osti kaupasta hapanleipää ja hedelmiä.

Linja-autossa on ainakin kolmekymmentä matkustajaa.

(Varaa muutama helppo SARJAKUVA. Leikkaa kuvat ja sekoita järjestys!)

Mikä se SARJAKUVA oikein on? Kerro, jos teidät!

(Selitä, jos asia on oppilaalle uusi!)

Nyt kootaan yhdessä sarjakuva, josta siis tulee pieni kertomus.

Mikähän näistä kuvista aloittaa kertomuksen? (Auta! Tehkää harjoitussarjakuva ensin kokonaan yhdessä, sitten vasta varsinainen koetehtävä.)

Nyt saat rakentaa näistä kuvista SARJAKUVAN aivan ITSE!

Katso ensin rauhassa kuvia. Minkä kuvan panisit alkuun?

Kerro nyt, mitä tässä sarjakuvassa tapahtuu!

(Pisteytä tämän sivun tehtävät halutessasi tai huomio ne muulla tavalla loppuarvioinnissa!)

OPETTAJAN HUOMIOITA Kirjaa esim. seuraavaa:

- * löytyikö puhevikoja R/S, muita
- * huolellisuus
- * keskittyminen ; liikkeet työn aikana jne.
- * käden taidot
- * jaksaminen
- * tekikö tehtäviä mielellään
- * kyselikö jatkuvasti lisäohjeita
- * vahvat alueet
- * heikot kohdat, tarvitaanko heti erityisopettajaa, lisätutkimusta jne.

TERVEISIN NIMIMERKKI “ILOA ARKITYÖHÖN”